

NR 4 2007

Kulturarv Östergötland

Kulturarv
Östergötland

Krafttag i Boxholm

I Boxholm har det under hösten tagits ett ordentligt krafttag för kulturarvet. Dels har biblioteket för första gången ordnat en lokalhistorisk vecka, dels har föreningen Krafttaget publicerat en fullmatad hemsida om kommunens historia.

I detta nyhetsbrev berättar vi förstås också om Kulturarvsdagen i Kisa som lockade omkring 100 besökare. Vi berättar om hembygdsföreningar som hela tiden kommer med nya hemsidor samt om en lokalhistorisk "lathund" som introducerats av Östergötlands arkivförbund.

Ny lokalhistorisk hemsida i Boxholm

Arbetsmarknadsprojektet Krafttaget samlade för några år sedan in mängder av material om Boxholms kommuns historia. Det resulterade bland annat i en bok, men framför allt i en fin dokumentation av Boxholms historia. Så småningom ombildades projektet till en förening som nu under hösten lagt ut en fullmatad hemsida med mängder av bilder och texter om ortens och kommunens historia. Här ryms ca 2 500 bilder från kommunens fem socknar. Här finns också dokumentation av torpen i området liksom berättelser om några av traktens så kallade original.

Vi som arbetar med Kulturarv Östergötland vill gärna lyfta fram sådana här exempel på hur man på ett trevligt sätt använder redan befintlig dokumentation och på ett nytt sätt når ut till allmänheten. Via Internet och våra datorer har nu Krafttagets material kommit många fler tillgodo. Läs mer [här](#).

Gårdsgårdsbygge i
Malexander.

Bild: Krafttaget

Kulturarvsdagen i Kisa

För första gången hölls Kulturarvsdagen i Kinda kommun. Vi var omkring 100 personer som hade samlats i Folkets Hus för att ta del av vad som är på gång just nu i Östergötland.

Programmet innehöll naturligtvis en del lokala projekt, men också en hel del annat.

Hans Nilsson berättade om vad som är på gång just nu inom Kulturarv Östergötland, Riksantikvarieämbetet UV-Öst visade exempel på vad man kan hitta om deras verksamhet på nätet och ett dagbokspris delades ut till några ungdomar.

Det är glädjande att se att dessa dagar har satt sig som ett uppskattat arrangemang och en viktig mötesplats för länets kulturhistoriska aktörer. Det är också kul att fler och fler passar på att ta med eget material till mötena och visa upp det för besökarna. Vi vet av erfarenhet att dessa möten fungerar som ett bra forum för att knyta nya kontakter, vilket leder till att vi här i Östergötland har ett bättre samarbete än på många andra håll i landet vad gäller vårt gemensamma kulturarv. Läs mer [här](#).

Kulturarvsdagen i Kisa
Folkets Hus.

Bild: Kulturarv Östergötland

Boxholmsfilmer på biblioteket

Numera kan man låna lokalhistorisk film på Boxholms bibliotek. Tillsammans med Länsbiblioteket, Film i Öst och Boxholms bibliotek har Östgötafilm tagit fram sex stycken DVD-filmer som man kan låna lika enkelt som när man lånar böcker. Filmerna är från 1950- och 60-talen och visar mycket miljöbilder, men också bilder från verksamhet i stadens industrier liksom från speciella händelser.

Filmerna släpptes för utlån i oktober. Det skedde i samband med en filmkväll på biblioteket där Östgötafilm visade film för ett 40-tal besökande. Filmkvällen utgjorde i sin tur avslutningen på bibliotekets nyinstiftade lokalhistoriska vecka. Lagom till denna hade biblioteket också satt samman en utställning som nu under hösten glatt många Boxholmsbor. Läs mer [här](#).

En av de sex filmerna som nu
kan lånas i Boxholm.

Bild: Kulturarv Östergötland

Lathund för lokalhistorieforskare

Östergötlands arkivförbund (ÖLFA) har utarbetat en enkel lathund för lokalhistorieforskare. Lathunden pekar mot användbara arkiv, men också mot källor som ligger på nätet och då inte minst via Kulturarv Östergötland.

Lathunden har spritts i länet i vanligt broschyrformat, men finns nu också inlagd på nätet. Den innehåller nyttiga ingångar för den som söker personer, gårdar, industrier och en hel del annat. Läs mer [här](#).

Fler hembygdsföreningar på nätet

Vi har sedan starten av Kulturarv Östergötlands hemsida haft ambitionen att noggrant följa hembygdsföreningarnas arbete. Så gott som alla föreningar finns representerade på portalen, och fler och fler skaffar också egna hemsidor.

De senaste två föreningarna som vi uppmärksammat är Gammalkils och Hannäs hembygdsföreningar. Båda dessa föreningar har skaffat egna domäner, vilket visar på en ambition att tillgängliggöra föreningarnas material för allmänheten i allt högre grad. Något som vi applåderar naturligtvis.

Gammalkils hembygdsförening söder om Linköping bildades 1979. Här vill man på hemsidan bland annat ta upp torpdokumentation. Hannäs hembygdsförening i Åtvidabergs kommun berättar om sina studiecirklar på hemsidan. Studiecirkklarna handlar till stor del om att dokumentera sin hembygds lokalhistoria. Läs mer om Hannäs [här](#). Läs mer om Gammalkil [här](#).

Filmseminarium i Norrköping

I slutet av november anordnade nätverket Östgötafilm ett nationellt filmseminarium i Norrköping. Statens kulturråd hade ställt medel till förfogande och med i planeringsgruppen fanns nationella parter som Svenska filminstitutet och Statens ljud- och bildarkiv.

Ett femtiotal representanter, främst från regionala filmarbeten, träffades under en dag för att diskutera hur vi på olika håll tillgängliggör våra historiska filmer. Frågor om inventering, tillgänglighet via DVD, bibliotek och webben kom upp, liksom den ibland knepiga juridiken kring filmerna.

Dagen avslutades med en paneldebatt där det stod klart att vi behöver ett fungerande nätverk i landet för filmarbetet. Statens ljud- och bildarkiv tog också över stafettpipen från Östgötafilm genom att ta på sig att kalla till ett nytt möte nästa år. Läs mer [här](#).

Övrigt

Electronic Press på universitetet lägger nu ut ytterligare material på nätet. Denna gång handlar det om 1800-talsmaterial från fångvården i Östergötland. Uppgifterna kommer från tre olika fångvårdsanstalter i länet; kronohäktet i Linköping, Norrköpings fångvårdsanstalt samt spinnhuset i Norrköping. Det sistnämnda var en anstalt för straffade kvinnor. Läs mer [här](#).

Vi kan också meddela att lagom till årsskiftet ligger den regionala Kulturarvsplanen klar. Det är ledningsgruppen för Kulturarv Östergötland som står bakom detta dokument. I den tas ett helhetsgrepp om kulturarvsfrågorna, om än i ganska kortfattad form. Målet är att man ute i kommunerna ska relatera sig till regionens arbete och också helst arbeta fram kommunala kulturarvsdokument.

Östergötlands arkivförbund
står bakom "lathunden".

Bild: Östergötlands arkivförbund

Lokomobilen i Hannäs.

Bild: Hannäs hembygdsförening

Tommy Hildman, chef för
Filmarkivet i Grängesberg.

Bild: Kulturarv Östergötland

element.	Anledning till häktandet	Den stolan in för
plömmet, eller kort filning på utseende	och på livikens befall- ning sådant skott.	restanten varit i och huru ofta s
Stämman i här.	Nord Stämman i Grängesberg.	

Uppgifter i en fångrolla.

Bild: Electronic Press

www.kulturarvostergotland.se

Redaktör.....Dan Malmsten
dan.malmsten@ostergotlandsansmuseum.se

Grafisk form.....Charlotte Fahlén